

La Jonquera obre al públic els búnquers contra els nazis

Les estructures, fins avui amagades entre vegetació, són úniques a Catalunya (dissenyades per enginyers franquistes)

La part superior de l'edificació defensiva d'un dels tres búnquers que s'obriran al públic.

CARME VILÀ

La Jonquera estrenarà diumenge la ruta "Els búnquers de la Jonquera" que permetrà obrir al públic per primer cop unes construccions defensives redescobertes fa quatre anys, amagades entre la vegetació, que van ser dissenyades pels enginyers franquistes per aturar una possible incursió dels nazis. Es van construir entre 1943 i 1945, quan van quedar absolutes. Són

úniques a Catalunya per la seva estructura. Es diferencien de la majoria per la complexa construcció que inclou trinxeres, túnels per comunicar-se, i espais per a l'allotjament dels soldats. A la ruta se'n visitaran tres.

Les construccions que es coneixien al territori eren de dues èpoques i amb dos objectius diferents. Per una banda, les concebudes entre 1939 i 1940 per fer front a una possible invasió francesa; i per l'altra, la coneguda com a línia P, l'Organització Defensiva dels Pirineus, construïda a partir de 1945 per defensar-se dels republicans. El que havia passat desaparegut és que el govern franquista es volgués defensar dels alemanys. El 1943, França estava ocupada i es va considerar una amenaça a l'exèrcit nazi. Llavors s'haurien construït aquests búnquers, la ubicació i la història dels quals ha redescobert la Fundació de les Fortaleses Catalanes. "Vam passar pel costat i vam pensar que estaria bé incloure'n algun" a les rutes que organitzen a les fortificacions de Sant Ferran o la de Bellaguarda explica el president de la Fundació, Joan Manuel Alfaro. En començar la investigació es van adonar que tant les formes constructives com les dates no coincidien amb la resta dels búnquers. "Qui podia ser l'invasor? Els nazis, ho vam haver de llegir tres o quatre vegades", diu Alfaro. A partir d'aquí i durant quatre anys s'ha treballat per documentar, localitzar i arranjar les construccions, totes en propietats privades. L'estudi, tant d'arxius com de les pròpies construccions, ha permès constatar una segona característica que les fa úniques: que es tracta de defenses militars complexes, la instrucció C-6, unes estructures que fan, segons Alfaro, que "en tot Catalunya no n'hi hagi cap d'igual". Estan situades a peu de les vies de comunicació per fer front, si era necessari, a les unitats blindades de l'exèrcit alemany. Una de les peculiaritats dels búnquers és que estan pensats com a centres de resistència on s'havia de poder allotjar els batallons sota el comandament d'un tinent coronel. Els arxius dels dissenys que s'han trobat no responen exactament al que van construir, que va quedar inacabat o se'n va fer una versió més econòmica. Tot i això, són molt diferents als búnquers posteriors.

Dels 13 de la Jonquera, en la ruta se'n visitaran tres, amagats en una vegetació feréstega. S'han signat convenis amb els propietaris, oberts camins i tancats accessos per evitar el vandalisme. Ramona Claparols, la propietària de la finca on hi ha el centre de resistència número 10, explicava que desconeixia que hi havia aquestes construccions. Nascuda a Agullana i resident a Manlleu ha permès redescobrir de la mà de la fundació els búnquers. El d'aquesta finca està enllaçat amb un segon amb el qual formaven una unitat. Compta amb túnels, punts per ametralladores, letrines, o trinxeres que uneixen construccions diverses de pedra seca. Falta l'habitació on feien vida que sí es pot veure en un altre dels búnquers que es visita.

La Fundació de les Fortaleses Catalanes, el Museu de l'Exili i l'Ajuntament de la Jonquera posen en marxa diumenge les visites guiades. El punt de sortida serà el Museu de l'Exili i per participar-hi s'ha de reservar prèviament.

Font del document:

<http://www.diaridegirona.cat/comarques/2012/03/24/jonquera-obre-al-public-bunquers-contra-nazis/553742.html>